

[Undervisningsministeren.]

Medlem Hr. Christiani foreslog, saa vilde vi ved Universitetet og Polyteknisk Læreanstalt komme ind paa det samme, som vi har ved Tandlægeskolen. Dér har vi den stærke Sortering, den stærkt begrænsede Adgang. Den har ikke vakt Tilslutning, den har vakt almindelig Misfornøjelse baade her i Rigsdagen og ude i Befolkningen. Det er mine ulykkeligste Uger som Undervisningsminister, de Foraarsmaaneder, da Ansøgningerne kommer! Saa bestormes jeg personlig og skriftlig gennem Rigsdagsmænd og Ministerkolleger fra alle Sider, fra Land og By, med Ansøgninger, om ikke den og den kan blive optaget paa Tandlægeskolen, han har nu gaaet i 3—4 Aar og har ikke kunnet komme derind. Og denne skarpe Begrænsning er indført til Trods for, at Tandlægemarkedet ikke er overfyldt. Endnu er det en ganske god Forretning, og de kan hurtigt nedsette sig efter at have taget Eksamen. Men det er ikke behageligt, og jeg maa svare — det kan jeg sige her en Gang for alle — til alle de ærede Rigsdagsmænd af alle Partier, til alle de ærede Redaktører af alle Anskuelser, som kommer til mig hvert Foraar, jeg kan sige til dem, hvad jeg ogsaa siger personlig til dem, skriver til dem, at vi kan ikke tage noget Hensyn til saadanne anbefalinger, vi maa gøre det, om jeg saa maa sige, linealmæssigt. Men linealmæssige Afgørelser er aldrig helt heldige, de har deres store Skyggesider, og Følgen er jo endvidere blevet, at Tandlægerne har faaet en Slags Monopolstilling, fordi de er saa forholdsvis faa, og det kan have uheldige Virkninger.

Selvfølger er Spørgsmaalet om frit eller bundet Studium af meget stor Betydning, og jeg beklager slet ikke, at det ærede Medlem har fremdraget det her, tværtimod! Dog kan man heller ikke dér saadan uden videre skære over een Kam, for Forholdene er meget forskellige. Ved Universitetet er Studiet helt frit, men ved Polyteknisk Læreanstalt er det paa mange Maader ret bundet. Dér maa man følge Eksaminatorierne og Laboratorieundervisningen o. s. v. og være paa Tegnestuerne, hvis man overhovedet vil have noget som helst Haab om at kunne bestaa Eksamen. Ved Farmaceutisk Læreanstalt og endnu mere ved Tandlægeskolen har vi en fuldkommen Efterskole; dér er det en Skole med Klasser, ogsaa for de voksne Mennesker.

Der kan altid strides om, hvad der er det bedste. Det ærede Medlem sagde, at han paa sine Rejser i Udlandet aldrig havde truffet en Ordning som det danske Universitets. Dette undrer mig. Det ærede

Medlem nævnte Skoler i Amerika og England, ogsaa enkelte i Frankrig. De engelske og amerikanske var jo mere College-Skoler, af helt anden Art end vore, og de Skoler, som det ærede Medlem nævnte fra Frankrig, var, saa vidt jeg forstod, mest polytekniske og tekniske Skoler, men Frankrig har jo ellers Universiteter med fuldkommen frit Studium ligesom vi, og hvis det ærede Medlem har rejst i Tyskland — det vil jeg dog antage — vil han vide, at den tyske Universitetsundervisning i saa Henseende stemmer ganske med vor.

Men helt frit er det jo heller ikke her. Ved det lægevidenskabelige Studium gaar det sandelig ikke an for den studerende at møde, naar det passer ham, til nogle Forelæsninger, for ved Siden af Forelæsningerne er der Undervisning paa Hospitalerne, ved Dissektion, i Anatomi o. s. v., hvor det vilde gaa den studerende meget ilde, hvis han ikke regelmæssigt fulgte med. Det ærede Medlem syntes ogsaa at overse ved sin Kritik af de nuværende Forhold — de nuværende Forhold, som jeg ingenlunde anser for ideelle; det er ikke i og for sig et Helhedsforsvar for den nuværende Ordning; jeg kan tænke mig, og tænker mig, Reformen paa mange Omraader, men jeg synes, det ærede Medlem var baade overfladisk og ensidig i sin Kritik —, at der i de senere Aar er indført en Række Reformen. Der er indført Undervisningsassistenter for de studerende til Skoleembedseksamen, der er indført Universitetsmanuduktører i det juridiske Studium. Altsaa, man er inde paa den rigtige Vej i den Retning, som det ærede Medlem tilstræber, paa visse Omraader. Der er ogsaa i de senere Aar sket adskillige Eksamensreformer, delvis i skærpene Retning. Der er vedtaget en ny Eksamensordning for de skoleembedsstuderende, der er nylig vedtaget en ny Eksamensordning for Juristerne, og der planlægges, ja, der er allerede paa Trapperne en ny Eksamensordning paa et andet Omraade. Ganske vist er der meget delte Meninger mellem Professorer og studerende, for lige saa interesserede som Professorerne er i at skærpe Fordringerne, lige saa lidt interesserede er de studerende deri, og der føres skarpe Kampe for Tiden. Der er under Opsejling, ja, vistnok nær forestaaende, Gennemførelsen af en Nyordning af den lægevidenskabelige Forberedelseseksamen med meget betydelige Skærpelser, med Optagelse af nye Fag, og saaledes, at denne Eksamen skal tages senest to Aar efter, at Studiet er begyndt, hvorved der opnaas en betydelig Sigtning af de studerende, efter som det nu har vist sig, om de